

1989 CESTA K LISTOPADU

Reflexe roku 1968 očima občanů

Zdroj: Originální videojournal 2

ANOTACE:

Ukázka je přepisem ankety, kterou podnikli redaktoři nezávislého Videojournalu v roce 1988 i avěk^ l j u* L a` i pai l j gapu^ ul ěat a r k g q - 524* K` l k r ` e^ u h r a c i o š a r l g r d n j` j % kl j p j l` e o j j _ q f _ o a (j e g k l e r l g` e a k l k c e _ g u` d n r j *

SPOLEČENSKÉ SOUVISLOSTI:

J kri l h v _ a` ^ u l ě v l k a j l j l` o p r e g j i l j a g k i l r k i e o j i` k` i p j q p` e a h` l n j o g d k` f l n j (v f a d k j a c l _ a` a r l l ě o r k q l a c e p i e p i` a l a i r k v r e j q h ě e r k g k o l a g m h j l r k l l c l j` q (g p a n` o a` o k q o p a` e l l a` a r i j l` g k l j i h` a * Q` l k o p e r k g q - 524 ^ u h` g h` j` ` a v e j p a r l n a p k r j u l` h j v e ě g k r j u` N á s t u p G o r b a e o v a v S S S R z n a m e n a l p r o n o r m a l i z a e n í e l i t y i d e o l o g i c k é k o m p l i k a c e , j a` k` i u h a j g u` l a o p r` a u` o a` r a l e a l` k` k` ^ l h u` v o j` i` l n j o g d k` f l n j * R v d l a` a i` g` o j p a l e j i q` p o s t a v e n í ě e s k o s l o v e n s k a m u s e l i p r e s t a v b u r e s p e k t o v a t . N u t n o s t r e s p e k t o v a t p r e s t a v b u a z á r o v e d` k` i p l p l n j o g f l r k l a` o p l r k r l ě p g k` a e p a l j l r k` h i *

METODICKÉ NÁMĚTY:

L n a v a j p k r l j l j g a p l f a` q j e g p j l a` a r i l r k p k (a j a j i l j e d q l k r j l` ` j i e e a k l k c e _ g i e k d l a` u` * L k` k` a j l j g a p u (l j g l e a` r` o p l r k` d h u (r` ` u` l` k` h d j h u` r k f` n a c q l ě _ e f a` j l g` _ a j v q a` ` n j i l p p r c (f a` j l g j q p k _ a j v q a` r a d k j` ` a j p * R e d j e o e` u l e r` ` k i e r a l n a o e r j l k r l d u` r a a i q l` j q j k o p e v` _ d k r r l p e a k l k c e _ g j k r i u` P l k j q j k o p o a f e o p k` n r l j g a p R e a k f k q r j l ě (k r a i` i n j` k p a r a j k o p e f a` v` a` ` l a g k` r u * I h a j (r k v l l e p` o i r u` e r _ a i j` k p a r a j j a` r n j` f o k q p l g` q n e p i e r l k r i e (g p a n` ` k g q i a j p a f i n q` n a v a r r k r l j k o p e r e p i l p j l` ` e o j j _ k` k e` _ e l j` ` e a k l k c e a` *

Klasifikace odpovědí (modelový příklad)

Pořadí narátora	Identifikace narátora	Věkové rozhraní ¹	Míra otevřenosti ²	hodnocení roku 1968	Závěr ³
1.	Žena v modrých plavkách	mladá	Malá	„byla krize“: velice stručné, neumožňuje hlubší charakteristiku	0
2.	Žena na dece v brýlích	Mladá	Malá, rozpačitý úsměv	„potlačení protisocialistických živelů“	-1
3.	Žena s kaštanovými vlasy	Mladá	Střední	Je na cvičení z marxistické filozofie: souvislost přestavby a roku 1968	0-1
4.	Dvě mladé ženy v parku	Mladé	Malá	Mlčení, rozpačité úsměvy	0

↓

5.	Vlasatý mladík v hnědé kožené bundě s odznakem	Mladý	Malá → střední	Vyhýbavost („já jsem to nezažil“), poté „bylo to druhé osvobození“ a nakonec: „nesouhlasím s tím“	-1
6.	Vlasatý mladík s vousy a svetrem přes záda	Mladý	Malá	Vyhýbavost („byl to nepříjemným rok“), dále nechce vypovídat	0
7.	Vlasatý mladík s vousy	Mladý	Malá	Nedůvěra („Videožurnál? Co to je?“), nakonec: „byl to průser“ neupřesňuje v čem	0
8.	Důchodce v šedém svetru	Starý	Malá	Opatrnost, ustrašenost („Já se do toho nemíchám“)	0
9.	Dvojice mladých mužů (jeden s vousy)	Mladí	malá	Nechtějí se vyjadřovat, vyhýbavé, rozpačité úsměvy	0
10.	Žena v oranžovém triku	Střední	Malá	Vyhýbavost („já jsem nikde nebyla“), odmítavost („to už je všechno pryč, to už je všechno daleko“)	0
11.	Mladá žena v kostkované košili	Mladá	Malá	Pouze rozpačitý úsměv	0
12.	Mladík v kožené vestě se cvočky	Mladý	Velká	Rok 1968 vidí jako marný pokus, který neměl význam („v osmašedesátém šlo o nesmysly“), gesto („všichni dělali pózy, protože nikdo nevěděl jak to skončí“)	1
13.	Dvojice: mladík s brýlemi a mladá žena	Mladí	Malá	Vyhýbavý („taková choulostivá otázka“)	0
14.	Mladíček v modré havajské košili	Mladý	střední	Opatrné vyjádření uznání („bylo to období, kdy se snažili dělat něco líp“)	1
15.	Středoškolačk v modrém tričku	Mladý	Malá	Odpovídá v souladu se školskými poznatky: „měli jsme o tom přednášku, .. jsou tendence ke zkreslování informací..“	-1
16.	Babičky na sídlišti	Staré	Malá	Odmítají vypovídat, dělají že nerozumí, utíkají	0
17.	Mladá žena s hnědými vlasy	Mladá	střední	Opatrné hodnocení („chtěli něco změnit a nějak se to nepovedlo“)	0

18.	Mladík v obleku	Mladý	střední	Patrné rozpaky („no je to těžké..“), balancování: „člověk se o tom dozvídá až v poslední době“, odkaz na noviny: „tenkrát byl porušen princip demokracie“	-1-0
19.	Dvojice důchodců na lavičkách	Staří	Malá	Snaha vyhnout se odpovědi („to už je odbytá věc“, „to já to nesleduju“) Opatrné hodnocení („jak to bylo tenkrát nahnutý“)	

Varianta 1: jednotlivé úkoly

Krok 1: promítnout ukázkou

Krok 2: v | p k p v g u ' s | | ' j ' o a ' g ' o p a i ' q g v g u ' r n p a %

Možné otázky:

1. Lkgqqa'oa^h a'j | h v k r | p k ` l k r ' a j u ' o ' g | p j k r i e r h o u ' s g p a n ^ u h | g p q h j | j | _ r e a j ` v i | r t e o p e g È l k v k È a % L k o q d j a p a r k v l k n i r ' f a f ' k ` l k r ` e
2. Lkgqqa'oa'ej parl napkr | p k ` l k r ' j | n p k r | ' * 1 ' s h ` g ' o ` h k q d i e r h o u %
3. Lkgqqa'oa'ej parl napkr | p k ` l k r ' j | n p k r | ' * 4 ' s _ d k _ a r ' a ' i ' o r a p q % h g j | R o l o k ^ r v d l a ` a i ' g ' k o p j i ' r u l k r ` f _ i ;
4. Lkgqqa'oa'ej parl napkr | p k ` l k r ' j | n p k r | ' * - . ' s h ` g ' r ' g k a j ' r a o p ' o a _ r k g u %
1* R e i j p a ' o e r a | g _ a r a d k j ` a j p | ' * - / ' s h ` g ' o ^ n h a i e % ? k | o e i u o h ' p i Í _ k | f | g ; ¾
2* R i a f p a ' o e (g p a n k ` l k r ` e f o k q r ' o k q h ` q ' o ' k È _ e h j i l k d l a ` a i | ' g p a n ' o a ' k ` r k h r | f ' j | ' g k h j ' v j | h k o p e
7. G p a n k ` l k r ` e ^ u o p a ' k v j | d e v | j a f r _ a r u d ^ | r ; L r k ;
8. ? k _ d p h e | o e | q p k e | j g a p u ' r u f ` e p v r n a j i È g p a r j i r k v d k r k n a i ' o a ' o k _ d k q ;

Krok 3: ObÈub

Modelové odpovědi:

1. P | p k i h ` ' a j | l r k _ d v | g p q h j ' g k l a j i ' v i | r t e o p e g È l k v k È a * L k o q | v q f a j | o k q r e d h k o p e l a o p r ^ u ' o r k g a i ' - 5 2 4 (| h a v n k r a j | k ` l e j _ d | n | g p a n k ^ k q ' g k j _ a l p * R l r n j i l | l | ` l n ` l k ' k l r k p a k _ e h o p e g k q v l a e k o p (r ` n q d i ' k l r k d l k q ^ a j ' o k _ e h o i q * P k ' r ' o k ^ | h a ' o g n r ' l k c e g ' r k v l k n i r
2. R ' m a | g _ e i h ` g | o a ' f | o j ' k ` n ` r k f g k l a f j k o p e j p a r l n a p j _ a r k g q ' 2 4 * V l k p g q ' f a ' j a ` r e r | v k l | g q f a ' g k h j l k q g q r ` q _ d q l h j j ` e a k h k c e a * J | g k j _ a l a g k j ' k ^ | r q | j a ` r n q | r u f ` ' o r f j v k r b i j a o k q d h o i ' o p i ¾ Q ' o i k j ' r e v ' n a z n a e u j e n e k o n f o r m n í h o è l o v í k a .
3. R a ' o r k r j j ' o k o p j i e l o k ^ r _ a r u d ^ | r ' s F ' o a ` k ' p k d k j a i _ d i (' i ' p k i q o ' r ` p p e j | d k a ' i a i j _ k ' g | p * * * ¾ %
4. P a j p k m a d k j ` a j p f a j | r k v ` h k ` k o p j _ d r a t e a k p a r a j | p j g ' r a t e a g n a e g * N k g - 5 2 4 r j i ' r l k ` o p p f l g k ' | n r p g q i a v e ` r i | ` n q d u i | È j ' s ^ u h i p k ' l | h _ k r l a r n | p % n a l k n i j ' g k i o j e o u r j i ' g n a e g u (f a f e _ d ' g k j _ a l p k v j | q f a ' f l g k l k i h a j | j a h j g j * V n | v q f a r v j | i ' o k _ e h j l k l a p e g u l r k ' m a e i (g p a n ' f a f l r k o p a j e p r i ' g k n q i l q f a r k v o d h r m p r u k ^ u r | p a l o p r | * L k q r ' i | r t e o p e g k q ' p a r i e j k h k c e e (| h a r v o | ` g h o e g q f a ' o k _ e h j | l k l a p e g k q ' o p n q g p u r q ' d n r j * K ` h q f a i | o u | Í r h ` j k q _ p ` q ¾ e g ` u ' f e ^ h a j a d a _ e g q f a *

- 1* Nkv| | gu(gpan 'kp vg| 'rurkh r| h| ^uh| l k_dkl eqalj *= gklema e| 'oa` ag| h rkr| h| f| gk` ai kgr| p_e g (fadk'nal maerj 'l kpa| _e h^uh| k^ a`v| i *R p e| | kokraj _d` \$| gk'pa| pk| i h` g%oa'k^ r| h| v| aq ep`or ` r nu*Pupk'nal g_a'fokq'p| g` kgh` ai ` r ak^a_j j a` r nu| k^| r \$op| _dq%gpan j kri | h| j ma e| rv^qvkr| h|
- 2* Nad kj ` aj p16f` mqd 'kork^kvaj 3/4 nad kj ` aj p- 16f^r| lefoi a'pk'lkj era' gkla3/4
7. Na| g_a'op| n _d'le` fa'r r| vj | h'e'ope p f | kl| pj f j a i h` _d*I h` 'oa' r p e| kqj f| g i `vl ok^ai 'ruf ` (j a^k'| laol k j| vj | (a| qpkn i | j gapu' j a` r qf (| la'or fj vkn| | f \$| | l *nad kj ` aj p- /%kl rkpejki q'op| n `^avr fei gu' i h j a^k' agj kq(a'r| h| opj j vknj ai | f *Orkq'rklei a'dn pj ac| p e| j ` e'kqj ` vgq aj kopo'l rkfaraj i 'kpar aj dkj vkrq(gpan i h` i l k_dkl eqalj _du^ * K^a_j 'l h p'pava(a i h` le` fokq' r| ` eg h j f (v| pi _k'op| n 'gkj varr| p e| j f * R_a'oa'k^ r| f ` da` g (fokq'vk` l kr ` j f | 'gkj lkri j f `ora e| ai (oj kri | i e' se spoie`nosti.

Varianta 2: práce ve dvojicích

Krok 1: rozdi lení do dvojic

Krok 2: v| ` j 'kp vagci k j k'ruq pl hkdq'1/4 r| _krj 'h'op

Možné otázky:

1. Lrk' r a_dj u6l kgqqa' oa' gh| oe'gkr| p'k` l kr ` e' gpan ` ^uh| \$ k` la' R| adk' j vkrq% | * okqd| h| o| 'okE_e h| 'e| p e| r| rap| _ ` ^* j aqpn h| (rud ^| f _ 'oa'v| qfap' l kopkfa' ` _* ruf ` aj j aokqd| h| o| dk' l kopkfa' o'kE_e h| 'e| p e| r| rap| _
2. Pokuste se doplnit tabulku, kterou máte k dispozici.
3. Lkgqqa'oa'vk^a_j ep` rk` uk` lej _d'r l kr ` i h` _d'| 'op| n _d'k^ | j *

¹ Více v DVD 1968: zmaøené nadije* op| r l rk'op| ` e| i | p'p| h| j _d'ra e| (, , 4*

² I h` 'caj ar| _a'1/4pa' j 'caj ar| _a'1/4op| n 'caj ar| _a6v| lk aj j| k' d| ` q*

³ J| ` g la i | h 1/4opa' j 1/4ralg 6v| lk aj j| k' d| ` q*

⁴ Dk' j k_aj j| ` g la6 1/4 1/4 \$ ep| g j kE_e h| 'e| p e| r| rap| _e| j aqpn h| 'dk' j k_aj)k' i | p qp kE_e h| 'e| p e| r| rap| _a%

¹ I h` 'caj ar| _a'1/4pa' j 'caj ar| _a'1/4op| n 'caj ar| _a6v| lk aj j| k' d| ` q*

² J| ` g la i | h 1/4opa' j 1/4ralg 6v| lk aj j| k' d| ` q*

⁷ Dk' j k_aj j| ` g la6 1/4 1/4 \$ ep| g j kE_e h| 'e| p e| r| rap| _e| j aqpn h| 'dk' j k_aj)k' i | p qp kE_e h| 'e| p e| r| rap| _a*

Příloha: pracovní list k Variantě 2:

Pořadí narátora	Identifikace narátora	Věkové rozhraní ⁴	Míra otevřenosti ⁵	hodnocení roku 1968	Závěr ⁶
1.	Žena v modrých plavkách				
2.	Žena na dece v brýlích				
3.	Žena s kaštanovými vlasy				
4.	Dvě mladé ženy v parku				
5.	Vlasatý mladík v hnědé kožené bundě s odznakem				
6.	Vlasatý mladík s vousy a svetrem přes záda				
7.	Vlasatý mladík s vousy				
8.	Důchodce v šedém svetru				
9.	Dvojice mladých mužů (jeden s vousy)				
10.	Žena v oranžovém triku				
11.	Mladá žena v kostkované košili				
12.	Mladík v kožené vestě se cvočky				
13.	Dvojice: mladík s brýlemi a mladá žena				
14.	Mladíček v modré havajské košili				
15.	Středoškolák v modrém tričku				
16.	Babičky na sídlišti				
17.	Mladá žena s hnědými vlasy				
18.	Mladík v obleku				
19.	Dvojice důchodců na lavičkách				

Otázky:

- * Lrk'r a_dj u6l kgqqa'ca'gh'oe'gkr]pk' l kr `e'gpan `^uhu's k` la R] adk'j vkrq%
 j* okqdlj'oj `okE_e lj `ej parl rapl_
 - ^* j aqpn lj (rud ^] f_ `ca v] qfap l kqkfa
 - _* ruf ` aj `j aokqdlj'oj dk l kqkfa'okE_e lj `ej parl rapl_
2. Pokuste se doplnit tabulku, kterou máte k dispozici.
- /* Lkgqqa'ca'vk^a_j ep` rk`uk`lej _dr l kr ` i lj` _d]`qpn _d'k^ lj *